

Stjórnin krógvat týðningarmikil skjól

Danir vistu alt longu undan fyrstu banka- kreppuni

Longu undan 6. október 1992, tá Sjóvinnubankin skuldi bjargast, vistu danskir myndugleikar væl, hvussu illa stóð til við Føroya Banka. Tað vísir eitt skjál, sum júst nú er komið undan kavi

Eitt notat frá donskum embætismanninum frá 1. október 1992, tað vil siga fimm dagar undan Sjóvinnubankabjargingini, vísir, at danskir myndugleikar vóru fullgreiddar yvir, hvussu illa stóð til við Føroya Banka. Hetta notatið fingi fleiri ráðharrar í Poul Schlüter stjórnini. Tað vóru embætismen úr Figgjareftirlitinum, idnaðar, figgjjar-, búskapar- og forsætismálaráðnum. Hetta var hin sonnevndi "Føroyabólkurin". Og tað var hesin sami

Føroya-bólkur, sum saman við ráðharrum mæltu til, at Føroyar tóku yvir Føroya Banka.

Fáar mánaðir eftir partabrávabýtið visti tað seg, at Føroya Banki hevði ikki sett nóg mikið av pengum av móti tapi, og hetta hevur so aftur kostað Føroyum hálvaðru milliárd.

Sambært Information hevði forsætismálaráðið onga viðmerking til hetta skjalið í gjár. Hinvegin hevur stjórnin alla tíðina sagt, at eingin kundi í heysti

1992 vita, hvussu nógvan pening Føroya Banka tørvaði. Blaðið skrivur, at hetta notatið er skrivað út frá vitjanini hjá Figgjareftirlitinum í Føroyum á sumri í 1992. Longu tá kundi Figgjareftirlitið siga, at Føroya Banka fór at tørvast hálvaðru millión, og hetta tal kom at passa sera væl. Information sigur, at danska stjórnin vil ikki út við hesum notatinum, men roynir at dylja tað sum mansmord.

tór.-

Jógvan Sundstein, táverandi figgjarmálaráðharri, saman við landsbankastjóranum úttan fyri Christiansborg. Mynd: Jan

Jógvan Sundstein, fyrrverandi figgjarmálaráðharri:

Væl var dult fyri føroyingum

Júst hetta seinasta skjalið kemur mær dátt við, tí tað sigur, at danir vistu hvussu illa stóð til við Føroya Banka. Tað var ikki tað, vit fingi at vita, sigur Jógvan Sundstein, sum var figgjarmálaráðharri tá Sjóvinnubankin varð bjargaður

-Hetta seinasta skjalið er enn eitt prógv fyri, at danskir embætismenn hava, síðani á sumri í 1992, sitið og arbeitt við føroyska bankamálinum heilt úttan um føroyskar myndugleikar. Teir hava ikki bert arbeitt úttan um okkum, men hava við vilja dult alt hetta sum mansmord.

Hetta sigur Jógvan Sundstein, sum var figgjarmálaráðharri á heysti 1992, tá tað fyrstu ferð vóru boð eftir føroyingum í samband við bankakreppu. Og við henda bólin av donskum embætismanninum sipar hann til sokallaða Føroya-bólkin.

Tað segdu teir ikkil fyrri okkum

Jógvan Sundstein sigur seg undrast yvir, at Figgjareftirlitið longu tá kemur fram til, at eisini Føroya Banka fór at tørvast hálvaðru milliárd.

-Tá vit seinri komu upp í máli vóru tölur heilt óðrvisi. Tá fingi vit at vita, at talan var um hundrad milli-ónir til Sjóvinnubankan. Seinri gjørdust tær hundrad milli-ónirnar til 500. Í desember sama ár fingi vit at vita, at Føroya Banka kom at tørvast 300 milli-ónir. Haraftir fingi vit fleiri ferðir at vita, at Føroya Banka stóð annars væl til, sigur Jógvan Sundstein sum leggur aftrat, at sagt varð, at Føroya Banki fór altíð at verða bakkaður upp av Den Danske Bank. Eisini frá táverandi danska forsætismálaráðnum fekk landsstýrið at vita, at trupuleikarnar í Føroya Banka vóru ikki at tala um. Jógvan Sundstein sigur, at tað undrar hann stórliga, at danska stjórnin hevur fingið seg til at geva landsstýrinum tilílik boð, tá stjórnin tá sat við einum notati, har

nevnd vóru heilt onnur tøl.

Figgjareftirlitið oigur skráðlið

Jógvan Sundstein sigur, at bankabjargingin í sær sjálvum kostaði okkum milli-árdir. Varð farið óðrvisi fram, var neyvan talan um so stór tøl, men tað tó kann ikki prógvast í dag.

-Tað at Figgjareftirlitið legði soleiðis upp sum tað gjørdi, var ein beinleiðis orsök til, at alt skramblaði saman. Væl vistu vit, at búskaparstøðan í Føroyum var ikki góð, men danir lótu fullkomiliga eygini aftur fyri teimum tiltøkum, landsstýrið var farið undir fyri at bota um støðuna. Vit fingi ikki loyvi til nakað sum helst. Alt varð steðgað, og bankarnir fingi ikki loyvi at virka sum bankar. Hetta var orsök til stóra skráðlið, sigur Jógvan Sundstein.

Má standa samt

Jógvan Sundstein hevur ongan hug at gera tær mongu viðmerkingarnar til spurningin um hvussu bankamálið skal kannast, men hann sigur tó, at tað er av størsta týðningi, at løgtingið stendur samt. Útgangsstøði eiga at vera tað løgtingið hevur samtykt, men skal víkjast frá tí, er týðningarmikið, at alt løgtingið tekur undir við aðrari loysn, um talan skuldi verja um tað. At løgtingið ikki er samt er eitt keðiligt veikleikatekin, sigur Jógvan Sundstein.

tór.-

World møguliga fyri MTV

Býráðið í Havn kannar nú hvat tónleikarásin MTV fer at kosta framyvir

Higartil hevur Rás Tórshavn einki rindað fyri tónleikarásina MTV, men so verður ikki framyvir.

Frá 1. juni fer MTV at kosta at senda, men hvussu mikið, er enn óvist. Millum annað tað verður avgerandi fyri, um Rás Tórshavn framhaldandi fer at senda hesa tónleikarásina. Hetta kannar býráðið í løtuni.

Nógv orðaskifti hevur verið um tær báðar BBC

rásirnar BBC World og BBC Prime, men býráðið gjørdi so av herfyri at senda Prime. Hendir tað, at kostnaðurin fyri MTV verður hægri enn tað, býráðslimir halda seg kunnu gjalda, er líkt til, at vit fáa BBC World ístaðin.

tór.-

Møguliga fer Rás Tórshavn at senda BBC World ístaðin fyri MTV

